

## **СТРАТЕГІЧНІ ПОРАДИ ТУРИСТИЧНИМ КОМПАНІЯМ ЩОДО ПЛАНУВАННЯ ПОДОРОЖЕЙ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З АУТИЗМОМ**

Сьогодні світова туристична індустрія прагне зробити туризм доступним для всіх людей, незалежно від віку та фізичних особливостей. Доступна інфраструктура, об'єкти та послуги на місці відпочинку, інформативність тощо дадуть можливість залучити нову категорію туристів.

Аутизм – розлад розвитку нервової системи, що характеризується порушенням соціальної взаємодії, вербальної й невербальної комунікації, і повторюваною поведінкою, існують складнощі у взаємодії із зовнішнім світом, з цього приводу виникають порушення в соціалізації.

Подорожі та туристичні поїздки для людини з аутизмом можуть бути приголомшливими, оскільки це передбачає зміни в рутині, підвищенню тривожності, вирішення сенсорних проблем тощо. Дуже мало досліджень показує, як найкраще підготувати людину з аутизмом до подорожі.

До основних областей якості життя для людей з аутизмом на які може впливати туризм можна віднести:

- соціальну інтеграцію, яка передбачає участь у громадських заходах;
- емоційне благополуччя, яке в основному базується на щасті, задоволенні та свободі від стресу;
- міжособистісні стосунки, які охоплюють взаємодію, дружбу та підтримку;
- фізичне благополуччя, що включає відпочинок і дозвілля.

За допомогою туризму можна досягти покращення у сферах згаданих вище, оскільки він вважається людським і соціальним досвідом, який включає групу заходів, які забезпечують дозвілля, відпочинок і соціальну взаємодію, що призводить до відчуття щастя, задоволення та зниження стресу. Відповідно, туризм можна вважати одним із прав людей з аутизмом і одним із основних інструментів, які можна використовувати для покращення якості життя людей з аутизмом.

Туристичні компоненти та види діяльності повинні адаптуватися відповідно до потреб, бажань і можливостей аутичного туриста. Крім того, бажано щоб туристичні подорожі для аутистів планували та здійснювали туристичні компанії, які забезпечать необхідну підтримку, допомогу та безпеку, яку потребує аутист.

Організація подорожі повинна починатися з розуміння основних проблем з якими турист може зіткнутися під час подорожі, такими як:

сенсорні проблеми, проблем зі сном, зі здоров'ям, вербальні чи невербальні труднощі у комунікації, харчова алергія. Знайомство з цими проблемами полегшить планування подорожі відповідно до потреб і можливостей аутичного туриста, а також допоможе запобігти місця і заходи, в яких ці проблеми можуть виникнути. Крім того, туристична компанія повинна визначити інтереси та улюблені заняття туриста, щоб також врахувати це під час планування поїздки.

Туристична компанія повинна отримати цю інформацію перед початком організації подорожі. Це можна зробити, надавши туристу з аутизмом, або його родині, анкету для заповнення. Анкета повинна містити запити, що охоплюють усі питання, зазначені вище. Туристичним компаніям необхідно надсилала своїм клієнтам разом із анкетною сповіщення, в якому зазначалося б, що інформація про клієнта залишатиметься конфіденційною.

Відповідно до інформації, зібраної з анкети, туристична компанія може порекомендувати туристу відповідний туристичний напрямок, тип поїздки та заходи. Деякі місця можуть бути більш доречними, ніж інші. Крім того, слід уникати відвідування певних місць, які можуть спровокувати виникнення проблем у туриста. Все залежить від потреб, можливостей, рівня впливу зовнішньої діяльності та сенсорної толерантності.

Після вибору пункту призначення, слід вибрати і скомпонувати складові туристичної подорожі. Це включає: транспортування, розміщення та харчування. Усі ці компоненти слід ретельно обирати та адаптувати відповідно до інформації, наданої в анкеті туриста, щоб відповідати потребам, бажанням і їх можливостям.

Наприклад, подорож повітрям може викликати великий стрес у туриста разом із усіма процедурами, які вона передбачає, особливо, якщо він вперше подорожує повітрям. Тому туристична компанія може допомогти мінімізувати цей стрес, проінформувавши аеропорт та авіакомпанії заздалегідь про особливості туриста, щоб надати йому спеціальні послуги, які можуть допомогти зробити транспортування максимально комфортним.

Таким чином, при виборі та плануванні туристичної подорожі для людей з аутизмом туристична компанія повинна враховувати наступні поради. Бажано не переповнювати подорож великою кількістю заходів. Необхідно обмежити відстань між місцями або об'єктами відвідування. Враховувати можливість організувати відвідування туристом певних місць у неробочий час: низький сезон, рано вранці, пізній день, щоб запобігти натовпу людей. Надавати протягом дня більше часу для відпочинку в закладі розміщення. Застосування цих правил зможе допомогти запобігти тому, щоб подорож була надмірною або виснаженою для туриста з аутизмом.